วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID®
(IRON SUPPLEMENT WHEEL: FERROKID®)

สุฑามาศ ตานะเศรษฐ
ศรัชฌา กาญจนสิงห์
ศูนย์อนามัยที่ ๖ ชลบุรี

บทคัดย่อ

ความคลาดเคลื่อนทางยา (Medication error: ME) เป็นตัวชี้วัดในการประเมินด้านโครงสร้าง (structure indicators) ของการจัดบริการของระบบยา เพื่อความปลอดภัยสูงสุดของผู้ป่วย ความคลาดเคลื่อนทางยาสามารถสะท้อนถึงความเชื่อมโยงในการทำงานของทีมสหสาขาวิชาชีพในโรงพยาบาลได้อีกด้วย[๑] จากการรวบรวมข้อมูลใบสั่งยาของผู้มารับบริการฉีดวัคซีนที่ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® ในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี (Well Baby Clinic: WBC) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๖ พบรายงานความคลาดเคลื่อนทางยาจากการสั่งใช้ยาน้ำเสริมธาตุเหล็กถึงร้อยละ ๒๗.๖๐ ดังนั้นงานเภสัชกรรม ศูนย์อนามัยที่ ๖ จึงเห็นความสำคัญในการสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาที่เกิดขึ้นกับผู้มารับบริการและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการรักษาและการให้บริการในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี จึงได้คิดค้นเครื่องมือวงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® เพื่อลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยาที่เกิดจากการสั่งใช้ยาน้ำเสริมธาตุเหล็กในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๖

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ “วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID®” ขึ้นมามีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อสร้างเครื่องมือป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยา ๒) เพื่อลดระยะเวลาการคำนวณการสั่งจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กในเด็กอายุ ๖ เดือนถึง ๕ ปี ๓) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้เครื่องมือวงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® ในการสั่งจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กในเด็กอายุ ๖ เดือนถึง ๕ ปี ทำการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) แบบไปข้างหน้า โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากใบสั่งยาจำนวน ๔๒๗ ใบ ของผู้มารับบริการฉีดวัคซีนจำเป็นพื้นฐานที่มีอายุระหว่าง ๖ เดือน – ๕ ปี ในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ถึง ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาข้อมูล สร้างเครื่องมือวงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ ๒ ทดลองใช้และปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® ในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี ศูนย์อนามัยที่ ๖

ขั้นตอนที่ ๓ ประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี ศูนย์อนามัยที่ ๖ ต่อการใช้เครื่องมือวงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID®

ผลการศึกษา พบว่า ๑) ก่อนและหลังการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® พบรายงานความคลาดเคลื่อนทางยา เท่ากับ ๒๗.๖๐% และ ๑.๑๔% ตามลำดับ กล่าวคือหลังการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® สามารถลดความคลาดเคลื่อนทางยาได้ถึง ๙๕.๘๗% ๒) เวลาเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® เพื่อคำนวณปริมาณการสั่งจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กในเด็ก ๑ ราย เท่ากับ ๑๒.๖๘ วินาที และ ๕.๒๗ วินาที ตามลำดับ กล่าวคือหลังการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® สามารถลดระยะเวลาในการคำนวณการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กและสั่งใช้วัคซีนสำหรับเด็กอายุ ๖ เดือน – ๕ ปี ได้ถึง ๗.๔๑ วินาทีต่อการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® ต่อเด็ก ๑ ราย ๓) บุคลากรในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการใช้วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® อยู่ในระดับมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๐

คำสำคัญ(Keyword) : ความคลาดเคลื่อนทางยา (Medication error: ME) วงล้อเสริมธาตุเหล็ก FERROKID® การคำนวณการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก FERROKID®